

tribut **Mary Wollstonecraft Shelley**

Anna Moner

Artista i escriptora

@Anna_Moner

Gairebé no es pot moure, té paralizada la cama esquerra, i fa dies que li resulta difícil parlar. Allarga el braç i amb les puntes dels dits frega la coberta de l'Adonais.¹ El tacte rugós del llibre de poemes la reconforta; entre les seues pàgines conserva una valuosa relíquia anatómica: el cor sec del seu marit.

Han passat 29 anys des que va morir ofegat a la mar Lígur, i 35, des d'aquella nit de juny que ella va somiar per primera vegada la criatura elaborada amb fragments de cadàvers d'ajusticiats. Un insuportable mal de cap li afecta els sentits i li impedeix recompondre mentalment el somriure angelical i la mirada sal-

¹ *Adonais*, és una elegia escrita per Percy Bysshe Shelley en motiu de la mort del poeta John Keats al 1821. Aquesta és una obra de les més reconegudes i aplaudides de l'autor.

vatge del seu estimat. No s'inquieta, però, poc després d'enviudar va decidir colgar la pena junt amb les restes del poeta sota la làpida de la seua tomba, al cementeri protestant de Roma. Tanmateix, recorda amb una nitidesa quasi física l'instant en què el monstre va emergir al mig de la penombra de la seua cambra, a Vil·la Diodati, i la va mirar als ulls.

Ara ja no s'alça del llit. L'ambient de l'habitació li sembla cada dia més fosc i asfixiant i prova de centrar la memòria en un dels episodis més satisfactoris de la seua vida. Aleshores li venen al cap un munt d'imatges agradables: Diodati, la magnífica vil·la que havia llogat Byron,² les converses sobre els experiments amb electricitat de Galvani, els recitals de poesia i les lectures de contes de fantasmes que hi feien cada vespre davant d'un bon foc i envoltats de canelobres, els gralls dels corbs i de

² Lord Byron (1788-1824) va ser un aristòcrata i poeta britànic, i va convertir-se en una de les figures més destacades del moviment romàntic. Va prendre part a la guerra per la independència de Grècia on és considerat un heroi nacional. Va morir als 36 anys durant aquell conflicte bèl·lic.

Sempre hi ha una primera vegada. La ciència-ficció també té la seva. Frankenstein és la primera novel·la d'un gènere que ha captivat milions de lectors arreu del món, i Mary Shelley n'és la seva primera escriptora

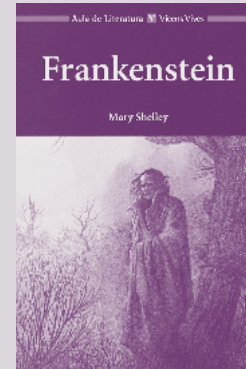
les garses que formaven part de l'exòtica col·lecció d'animals del seu amfitrió, les nuvolades cendroses que s'arraigaven als cims del massís del Mont Blanc...

El primer metge que va consultar va errar el diagnòstic. Va atribuir les cefalees, el dolor d'esquena i la tremolor de canells que li impedien menjar, caminar i escriure als nervis, i es va limitar a receptar-li oli de fetge de bacallà i repòs. Sent el regust amarg d'aquesta apòzema enganxat a les genives i malda per reconduir els pensaments. Imatges llunyanes que llisquen per la seua ment amb la fugacitat d'un llamp. «L'ésser fabricat amb trossos de morts va tornar a la vida una nit de tempesta», pensa. I somriu quan rememora el repte que va llançar Byron als seus hostes aquell plujós crepuscle de juny del 1816, l'any sense estiu: «Per què no escrivim cadascun de nosaltres una història de por, un relat nou i terrorífic?».

«Ho vaig fer!», diu entre dents. No havia oblidat les experiències viscudes a la casa familiar de Skinner Street, als afores de Londres, durant les visites que els filòsofs,

metges i poetes més rellevants del moment feien al seu pare quan era una xiqueta. Reunions d'erudits que li van permetre assistir a demostracions científiques basades en la teoria de l'electricitat de Luigi Galvani i escoltar les notícies sobre els darrers experiments de Benjamin Franklin i sobre la dissecció pública de Charles Byrne, un gegant irlandès de dos metres trenta-un centímetres d'alçada.

Sap que no queda res del passat rebel i amoral, que s'ha convertit en una escriptora considerada i resolutiva. Calia soterrar els escàndols de joventut i assegurar un futur digne al seu únic fill viu. «La mort de Percy al golf de La Spezia ho va capgirar tot!», es lamenta. «Ara ja no importa!», sentència. Fa cinc mesos que ha complit 53 anys i el doctor Bright li ha diagnosticat un tumor cerebral. Unes lleus convulsions la recorren de dalt a baix i, abans de perdre la consciència per sempre, li sembla que la colossal silueta del monstre d'ulls de color safrà se li acosta, es col·loca al capçal del llit i murmura amb veu cavernosa el nom de la seua creadora, el seu nom: «Mary Shelley».

Frankenstein
Mary Shelley

Vicens Vives
Barcelona, 2006

Shelley era filla del filòsof William Godwin (1756-1836) i de la filòsofa i escriptora Mary Wollstonecraft (1759-1797). Casada amb el poeta Percy Bysshe Shelley (1792-1822), va dedicar la seva vida a l'escriptura. Malgrat que la seva obra més coneguda és el mític Frankenstein, va escriure moltes altres obres que han començat a sortir a la llum molt temps després de la seva mort, fent justícia a una carrera literària d'una gran qualitat. Shelley va morir jove a causa d'un tumor cerebral, un final narrat en forma de relat en aquestes pàgines. ■